

Novi

Gd. Marica Sever
D. Lendava

Priloga: mesečno M. ...
...alendar Srca Jezušovoga.
...ako nedelo.

Leto XVIII. št. 15.

Glasilo Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanj 10 komadov letno 25 Din., mesečno 2 Din., zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din., mesečno 2 Din., 50 par. V države Evrope: letno 75 Din., mesečno 6 Din., 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zveuropejske države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

3m² 75 par, med tekstom 150 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovc. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Bratsko sodelovanje s češko-slovaškov.

Med Jugoslavijov i Češkoslovaškov so vsigdar vladale dobre razmere. Vse nas drži slovanska zavest, zavolo toga ne čudno, da vlada med nami prijateljstvo. Politični voditelji obeh držav so si pri vsakoj priliki prizadevali, da bi prijateljstvo med obema državama kem bole poglobili.

Kpoglobitvi prijateljstva i k skupnomi bratskomi deli dosta pripomorejo dogodki, ki so se preminoči teden zvršili v Pragi. Najprle je bila podpisana jugoslovansko-češkoslovaška trgovinska pogodba, potem pa je bila ustanovljena jugoslovansko-češkoslovaška zbornica. Oboje je za jugoslovansko i češkoslovaško gospodarsko življenje velke važnosti.

Tem dogodkom tudi ostali svet pripisuje veliko važnost pa tudi po pravici. Slovanstvo je močno, a tem močnejše bo, kem bole de vezalo posamezne slovanske narodnosti prijateljstvo.

Žalostno pismo iz Italije.

Nekši Slovenec z Vipavskoga je pred vüzemskimi svetki pisao prijatelji v Jugoslaviji. Celo pismo je tak žalostno, da se mora človek jokati, gda ga čte. Druga polovica se glasi:

„Ne moreš si misliti, kak je tu. Človek bi si želo samo smrt. Vse fare so pristili, da morajo pisati v Križ po italijanske patre, ki bodo meli vsako nedelo mešo z italijanskov predgov, v tedni pa še postne govore. Pomisli, ali ne to grozno. Pravli so, da bo italijanska predga za učitele, a to je samo tak povedano. Dozdaj še ne bilo nikaj, Bog daj, da bi tudi ne bilo. Učitel je že zdavno zahtevao od plebanoša, da mora dovoliti laško popevanje v cerkvi. V nedelo so blagoslovili italijansko zastavo v Vipavi i tudi naša deca so morali iti na trg. Če de šlo tak naprej, pridemo vsi brez pameti.“

Ešče ednok: „Zdrūžitev šol“.

V predzadnoj številki smo na tom mestu pisali od zdrūžitve šol i ustanovitve novih, vekših šolskih okolišov. Naglasili smo, da bi bila zdrūžitev šol velkoga pomena: 1.) za deca, ar bi se v popolnih šolaj več navčili kak v zdašnjih edno-, dvo i trirazrednih, 2.) za učitele, ar bi jih bilo več vküp i bi se tak pri važnom zgojnom deli lahko podpirali: 3.) za občine, ar bi več občin ležej zidalo i zdržavalo edno vekšo, kak pa vsaka občina svojo malo šolo.

Ar je pitanje zdrūžitve šol jako važno i ar smo od večih strani čuli, da je bilo prav, da smo od toga pisali, od te zadeve še več spregovorimo. Zdrūžene šole ne prinašajo samo toga trojnoga haska, kak smo spomenoli, nego ma še več dobrih strani.

Sküpna šola, v štero do hodila deca iz večih (dveh, treh itd.) vesnic, vnogo pripomore k medsebojnomi zblizanjji. Dostakrat se dogaja, da vlada med mladinov sosednih vesnic nasprotstvo. Dostakrat se vršijo pravi „boji“ s kamenjom, palicami, s kričanjom, zmerjanjom itd. To nasprotstvo se pokaže dostakrat tudi v krčmi i celo — v cerkvi. Zakaj vse to? Mladina se ne pozna prav. Vsaki šče pokazati, da je on več kak drugi. Te drugi pa tudi ne popusti i tak pride do nasprotstva, do — bitke. Zdrūžene šole vse to odpravijo. Deca iz večih vesnic bodo hodila vküper i ostanejo vküp cela leta. Sklepala se bodo prijateljstva, ki nedo držale samo tak dugo, kak bodo deca v šolo hodila, nego celo življenje. Kak bi bilo to lepo! Nihče ne bi bio samo na svojo ves gizdav, druge bi pa dolgledao, nego bi cela kroglina bila kak edna velka družina, v šteroj bi vladala lübezen.

Velikanskoga pomena so skupne šole tudi za napredek v šoli. Lüdška šola pripravla mladino za živle-

nje. Kem več dobi dete v šoli znanja, tem več de pomenilo, kda odraste i se postavi na svoje noge. Vsaki si mora teda želeti, da se njegova deca v šoli kem več navčijo. Stara sküšnja vči, da so uspehi v tistih šolaj, v štere hodijo deca iz večih vesnic, vnogo bolši, kak v onih šolaj, štere obiskavlejo iz edne vesnice. Kak to? Popunoma razumlivo. Telko ponosa (izjeme so jako redke) ma vsako dete, da ga je sram, če je pitani pa ne zna. Včasih se njemi drugi tudi norca delajo. Takši sküpni ponos majo tudi deca iz edne vesnice. „Oni nas ne smejo dol-dobiti“ si mislijo i se včijo, da bi več znali kak deca iz druge vesnice. Ravnotak pa mislijo tudi deca iz drugih vesnic, ar tudi oni ščejo biti prvi. Na te način nastane med decov nekše vrste tekmovanje, štero pa je samo na hasek napredki. V šolaj, štere pohajajo samo deca iz edne vesnice toga nega. Vse je nekam mrtvo.

Kak smo se zadnjič obrnili na vse, ki odločajo v šolskom pitanji s pozivom, naj se ne branijo skupnih (zdrūženih) šol, tak se obračamo tudi zdaj. Zdrūžene šole majo takše prednosti, da ne smejo meti niednoga nasprotnika.

Vlak razmesaro dva brata.

V Mitrovici se je preminoči petek pripetila velka nesreča. Orientekspres, ki je vozo okoli devete vüre, je na progi našeo dva brata. Vlak je prišeo tak naglo, da brata nesta mogla vužti i so jiva potači razmesarili.

Ogen vničo cell varaš.

Preminoči teden je v litvanskom varaši Plungiany vüvndaro strašen ogen. Vničo je celi varaš i to: 300 hiš i 700 skladišč ino uradnih poslopij.

Proračun za leto 1931—32.

S prvim aprilom se je začelo novo proračunsko leto. Novi proračun je že sestavljen i predložen. Proračun je za 137 milijon Din. manjši od lanskoga.

Izdatki so sledeči:

Za vrhovno državno upravo 259,9 mil. (72,2 mil. manje kak lani.)

Pokojnine i invalidske podpore: 1.035,6 mil. (46,3 mil. manje kak lani.)

Odplačivanje državnih dugov: 1.220,2 mil. (za 203,3 mil. več kak lani.)

Pravosodno ministerstvo: 433,6 mil. (za 12,8 mil. manje kak lani.)

Prosvetno ministerstvo 895 mil. povišek za 22,9 mil.

Zvünašnje ministerstvo: 156 mil., prihranek 3,4 mil.

Notrašnje ministerstvo 644 mil., prihranek 27 mil.

Finančno ministerstvo: 400 mil., prihranek 11 mil.

Proračun vojnoga ministerstva: 2595 mil. (73 mil. več kak lani.)

Ministerstvo za javna dela: 279 mil., (40 mil. manje.)

Poledelsko ministerstvo: 83 mil. (za 19 mil. manjši.)

Trgovinsko ministerstvo: 70,9 mil., (1 mil. Din. manjši od prvejšega).

Prometno ministerstvo: ministerstvo 118,4, železnice 2.837,7 i pošta, telegraf, telefon 398,2 mil.

Ministerstvo za šume i rude: izdatki 482,2 mil., dohodki 602 mil., presežek dohodkov 118 mil.

Ministerstvo za socialno politiko i narodno zdravstvo: izdatki za zdravstvo: 78 mil.

Proračunski rezervni krediti: 40 milijonov.

Kak vidimo, se je znižanje proračuna doseglo na te način, da so izdatki v nešternih ministerstvih znižani. Znižana je tüdi podpora banovinam.

Dohodkov je tüdi telko, kak izdatkov.

Ka novoga v Belgradi?

Spravišče prostožidarov. Framozani (prosto židari) so meli premišnoči teden veliko spravišče, na šteto so prišli odposlanci od vseh strani Jugoslavije.

Novi uradniški zakon. S 1. aprilom je bio izdani novi uradniški zakon, ki vrejuje položaj i plačo uradništva.

Pomoč rudarom. Minister za šume i rude je izdao naredbo od ustanovitve fonda za podpiranje brezposelnih rudarov. Naredba je premišnočo sredo stopila v veljavo.

Invalidom za svetke. S sklepom ministra za socialno politiko i narodno zdravje je podeljena komisari Osrednjega odbora vojnih invalidov vsota 500.000 Din, da jo razdeli kot podporo invalidom za vüzemske svetke. Od te vsote pride na Zagreb 40.000, Karlovac 20.000, Irig 8000, Ljubljano 28.000, Split 20.000 i Belgrad vsota 70.000 Din, ki se je razdelila med invalide za vüzemske svetke.

Drüžine z 9 ali već dece so oproščene vseh davkov, plačivati pa morajo davek na poslovni promet i kuluk, ar se to dvoje ne računa med neposredne davke.

Svetovna politika.

Ministerstvo za mir. Južno-ameriške države so poslale tajništvi Drüštva narodov spomenico, v štetoj te predlagajo, naj bi države, ki pripadajo Drüštvi narodov ustanovile ministerstvo za mir, ki bi pripravljala vse potrebno za razorožitev.

Revolucija v Ukrajini. V sovjetskoj Ukrajini je proti bolševiškoj oblasti vünvdarila revolucija. Aretiranih je bilo 24 oficeroj, 16 profesoroj i 150 dijakovo. Revolucija je posledica grozovitoga bolševiškoga režima, šteto roga že ne mogoče prenašati.

Austrijsko-nemška pogodba, po štetoj je med tema državama odpravljena carina na predmete, ki se vozijo iz edne države v drügo, svete ne da mira. Anglija ino Francija sta zagnali krik, ar pogodbi pripišüjeta veliko važnost za združenje Nemčije i Austrije. Izrazila se je celo zahteva, da se naj to pitanje obravnava v Ženevi pred Drüštvom narodov.

Težave v Nemčiji. Že dugi meseci so minoli od volitev, a mira itak ne. Politične stranke se ribajo med seboj. Bojeviti so posebno komunisti i narodni socialisti (Hitlerijanci). Zadnja stranka preživle veliko krizo. Med voditelji je prišlo do velikih nasprostej, tak da se pričaküvle razcep stranke. Hitler je izdao na svoje pristaše zdvojen proglas, v štetoj jih poziva, naj njemi ostanejo verni. — Nemčijo pa pretresa še drügi boj. Düh brezverstva je vdaro v njo iz Rusije. Hlapci bolševiškoga režima so posebno med vüzemskimi svetki napunili vse sile, da bi pokazali svoje sovraštvo do vere.

Volitve v Španiji, Romuniji i Bolgari. Imenüvane države se pripravljajo na volitve. Od Španije smo že večkrat poročali, da vladajo v njoj kritične razmere. Žmetne čase pa preživlata tüdi Romunija i Bolgarska. V Bolgariji vlada pravi boj med vladnimi i opozicionalnimi strankami.

Kalendar.

april (30 dni)

16. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
13	ponedel.	Hermenegild	Ida
14	tork	Tiburcij	Tibor
15	sreda	Teodor	Atala
16	četrtak	Benedik	Lambert
17	petek	Anicet	Anicet
18	sobota	Apolonij	Ilma
19	Nedela	Leon veliki	Ročard

Senje: 13. Turnišče, 16. Križevci, 17. Dolnja Lendava, 19. Sv. Sebeštjan.

Vreme: Lepi prijetni dnevi.

Murska Sobota

Problemi Murske Sobote.

(„Jugoslovan“, 1. apr. 8. stran.)

Kakor smo že poročali se nahaja tukaj grof Szapary, ki se je pripeljal z Dunaja z dvema advokatoma, da bi se pogajal z občino za nakup parka in gradu. Sicer so se vršila tüdi že na Dunaju tozadevna pogajanja, ki pa niso privedla do uspehov. Pri pogajanju v M. Soboti so sklenili pogodbo, da bo občina kupila park in grad ter zemljišče za bolnico za dva milijona Din. Obenem so zastopniki občine izjavili, da bodo tüdi kupili marof za 300.000 dinarjev. Oboje pa seveda le pod pogojem, če bo pogodbe odobrila banska uprava, oziroma ministerstvo za poljedelstvo.

O teh stvareh se je že dolgo govorilo po Soboti in javno mnenje je odločno proti temu, da bi kupili marof. Mnogi so tüdi proti nakupu gradu in parka. Tüdi lokalne „Novine“ so proti vsem tem načrtom. Brezpojno je namreč potrebna nova šola. Pa tüdi občinske ceste so v takem položaju, da bo potrebno v kratkem nekaj ukreniti. Blato ob deževnom vremenu in prah ob suši sta naravnost zgražanja vredna v tako razvijajočem se mestu. Finančno stanje pa tüdi ni najboljše in sedaj, ko moramo samo dolg na elektriki amortizirati, znašajo doklade 680%. Koliko pa bodo znašale doklade, če si naloži občina na rame 2 milijona Din za grad in park, ne došti manj za novo šolo, sobvencijo pri bolnici, za brezpojno potrebno popravilo cest itd. in bo morala iskati posojilo?

Pri vsem tem vzbuja največ razburjenja nakup marofa. Kaj neki bodo počeli z ogromnimi grofovskimi hlevi? Reči, da je to za hiralnico primerno, je naravnost nesmisel. Če je banska uprava izjavila, da je pripravljena dati podporo za realizaciju hiralnice, naj da staro bolnico brez-

plačno na razpolago za hiralnico namesto podpore. Tako bo hiralnica vsaj v takih prostorih kot se spodobi. V negativnem slučaju pa mora občina itak kupiti staro bolnico glasom dogovora. In kaj bodo počeli tedaj z njo? Ali kaj bodo počeli z marofom?

Upamo, da bodo merodajni činitelji te načrte temeljito korigirali.

Tak piše ljubljanski list. Mi smo svoje mišljenje že povedali. Znova naglašamo to, da naj občinski odbor gleda na to, da občini ne naloži prevelkih bremen.

*

— **Vüzemski svetki.** Cerkevna opravila na velki četrtek, petek i soboto so privabila v cerkev mnogo naroda. Boži grob je prišlo gledat na jezere ljudi — v nogi tudi iz drugih far. Vstajenje v soboto večer se je izvršilo jako slovesno i v lepom redi. Na Vüzem je bila cerkev nabito puna. Pevski zbor je jako dobro rešil svojo nalogo.

— **Špitalska ograja.** Dosta smo pisali od nje i nazadnje je le prišel red na njo. Te teden so začeli de'ati novo ograjo.

— **Stanje g. martjanskoga plebanoša.** V nogi spitaljevo, kak se počuti v špitali g. martjanski plebanoš. Vsem sporočamo, da se je njegovo stanje zboljšalo. Ar pa mora še vsedno mnogo trpeti, ga priporočamo vsem v molitev.

— **Trije napadnoli starca.** V špitali leži 68 letni Polak Matija iz Ljutomera. Na domi so ga napadnoli trije možje i so ga tak zbrsali i zbili, da je ves čaren ino ma tudi roko streto.

— **K našemi poročili** od 15. marca vsem našim športnikom poročam, da je že prišla nova tyra BMW motornoga biciklina R 2. i je vsaki den na ogled od 12–13 vüre pri zastopstvi v Murskoj Soboti Šolska ul. 32. Od 12. do 19. aprila bo te motorni biciklin nastavljeni v trgovini Čeh Franc v M. Soboti. Ar te motorni biciklin predstavlja vrhunec moderne tehnike ga priporočamo v ogled ne samo interesentom za nakup motornoga bicikla, nego vsakšemi, što ma interes za šport.

Slovenska krajina.

— **Upravništvo in uredništvo Novin** se zahvalujeta vsem, ki so njima voščili k vüzemskim svetkom.

— **Smrt mlade žene.** Pri Cipotvih v Polani (pri Puconcih) so meli v pustnom časi gostüvanje. Zdaj pa jih je zadela žalost. Mlada žena je bila v Radkersburgi opererana na slepiči.

Prošnja, zahvala i nova prošnja.

Uredništvo je pred vüzemskimi svetki poslalo Prekmurskoj banki v M. Soboti i vsem posojilnicam v Slovenskoj krajini, ki so včlanjene pri Zadružnoj zvezi v Ljubljani sledečo prošnjo:

Dragi dobrotniki!

„NOVINE“, naš edini domači slovenski tednik, se zdaj ob prvem obrača na Vas. Včini to s takšim zavüpanjom, da bi nam bilo nezmerno žmetno, če ne bi najšeo pri Vas razumevanja i bi Vi zavrgli našo prošnjo.

Novine so naš list. Izhajajo samo zavolo toga, da ma naš mili narod od njih hasek. Što jih čte že skozi več let, zna, kelkokrat so se one vojsküvale za naše pravice. Kelkokrat so zagovarjale naše ljudi, kelko tanačov so dale, kelko hasnovitoga čtenja so dale itd. To delajo tudi zdaj i bi delale to šče v mnogo vekšoj meri, če bi njim bilo mogoče.

V stiski smo. Mamo okoli 100 jezera duga. To je tak velka šuma, štere Novine same ne bodo mogle poravnati. Zato pa se obračamo na Vas. Kmečke posojilnice i hranilnice so za to, da pomagajo ljudstvi. Pomagajo njemi tudi s tem, da podpirajo tiste liste, šteri so narodi potrebni. Ednoj hranilnici i posojilnici se nede dosta vidlo, ali poznalo, če aldüje na leto za Novine 500 do 1000 Din. Nam i vsemi ljudstvi de pa velki hasek, če od vsake dobimo teliko.

Za Vüzem bi pa radi dali vekšo številko Novin. Zavolo pomenkanja penez je ne bomo mogli. Zato pa se ravno zdaj pred vüzmom obračamo na Vas i Vas prosimo: **Pomagajte!** Naj da vsaka posojilnica, kelko premore, samo takše naj ne bi bilo niedne, štera se nas ne bi smilüvala.

V velkom zavüpanji, da nam po priloženoj položnici pošlete pomoč, štere smo jako potrebni, se vsem v naprej prisrčno zahvaljüjemo **z Bog platil!**

Murska Sobota, dne 8. marca 1931.

FRANC KOLENC urednik.

Na to vdano i zavüpanja puno prošnjo smo dobili štiri odgovore i to: Prekmurska banka je poslala 200 Din. Kmečka posojilnica v M. Soboti 500 Din., Kmečka hranilnica v Dolnoj Lendavi 200 Din., Hranilnica i posojilnica v Markovcih, pa nam je poslala prošnjo ravnotak nazaj, kak smo jo mi njoj poslali. — Od drugih petnajstih posojilnic ne nikšega glasa.

Tistim, ki so poslühnoli našo prošnjo i nam s svojov podporov pomagli, da smo lahko dali vekšo vüzemsko številko Novin, prisrčen „Bog plati!“ Vse druge, ki so dobili prošnjo i se še neso odzvali, na tom mestu ponovno prav lepo prosimo, da nam naklonijo mali dar!

— **Strelo se je.** Krčmari S. v V. je v düševnoj zblojenosti vzeo jagersko pükšo i se je v prsi strelo. Taki so ga spravili v špitalo. Ar je močno zblojeni, dela v špitali dosta nevole, tak da ga trbe noč i den čuvati.

— **Obeso se je** na Cankovi 80 letni židov P. Sigismund. Ka ga je gna'o v smrt, se ne ve. Mogao je biti zblodjeni, ar drugoga zroka ne meo.

— **Dolnja Lendava.** Dobili smo novoga župana i to v osebi bivšega narodnoga poslanca Šiftar Geze. Občinski odbor je meo pod njegovim vodstvo sejo, na šteroj je razpravlao od mnogih važnih zadev, ki se morajo rešiti. Med drugim se je razpravlalo tudi od zidanja nove šole.

— **Nogo si je strla.** Posebna nesreča je zadela Majc Julijo v Gornjoj Lendavi. Ar so možki meli nekše drugo opravilo, je večer ona napajala živino. Kda je nesla s škaфом od stüdenca vodo, je po nepriliki stopila v jarček, po šterom odteka pred štalov voda. Poškallila se je i tak nesrečno spadnola, da si je potrla nogo. Vrači se v špitali.

— **Žalostna usoda** je zadela Kozlarovo hišo v Trnji. Vert je v krogli-

ni Dolnje Lendave odavao kresilne kamenčke, kakše nosijo švercarje iz Austrije. Zgrabili so ga. Eden finančnt stražnik ga je pelao v lendavski zapor. Kozlar je šteo zbežati. Ar na trikratni stražnikov opomin ne henjao, je stražnik strelo. Kozlara je tak nesrečno zadeo, da je te naskori vmro. Za njim je ostala sirmaška žena i petero drobne dece.

— **Pod konji i kolami.** Na velki petek se je pelao od Bedenika s senja Ščap Ivan iz Turnišča. Kda je prišeo z brežička v dolino, je šteo kola odvreti. Med delom je začüo z brega ropotanje. Naglo so se bližala druga kola. Hčeri, ki je držala konja je zakričao, naj ga požene, da se druga kola, ki neso bila zavreta, ne zaletijo v njegove. Komaj je to izvüsto, so ga konji že podrli, šli prek po njem. Prek so šla tudi kola. Sirmak je mogao pod konji i kolami dosta pretrpeti. Lica ma čisto razmesarjeno, zgübo je tri zobe i roka je tak potučena, da je nemre gibati. Meo je pa še itak velko srečo, ar je bio položaj tak nevaren, da bi lahko smrtjov dokončao. — Povožo ga je nekši filovski lončar, ki je bio tak nepreviden,

da je šo po bregi dol z nezavretimi kolami.

— **All ste že prečteli Hočevarov oglas . . . Doktorje pravijo, da so vrastva, ki so v njem naštetja jako hasnovita i so že v nogim pomagala. Če štete dobro sebi i svojoj živini, jih naročite i nūcajte!**

— **Kūre v mrtvečnici.** Dne 25. marca popoldne je neka ženska začū la s kŭpšinskoga pokopališča kokošečji glas. Ide na pokopališče i v mrtvečnici najde 18 kokoši. Prestrašena se pašči domo, vse to pove župani, ki je taki obvesto orožnike na Tišini i je malomi ritari naročo, naj pazi na kokoši. Kda je pa že mraknilo, se je poskrilo v plot na pokopališči 8 Kupšinčarov, ki so pod vodstvom batrivnoga maloga ritara Nemec Jožefa čakali na tovaje. Okoli 8 vŭre sta prišla dva cigana z Borejec po „svoje“ kokoši. Ali kak sta zaglednola v grabi eden biciklin (Vučakov), sta začela bežati nazaj. Kupšinčari pa hitro za njima. Ednoga je Nemec zgrabo, drugi je pa vujšeo. Taki na to so prišli tūdi orožniki i so njim cigane s kokoši vred prek dali — Kokoši so bile last Horvat Jožefa v Nemčavcih.

— **Nagla smrt.** V Mlajtincih se je nenadoma odselo v večnost okoli 50 letni Sedonja Mihael. Na velki petek dopoldne je bio še čisto zdrav. Opol dne se je lepo najo, potem pa je šo ven. Komaj je prišeo za par korakov od hiše, je vkŭpspadno. Domači so skočili k njemi, a pomagati njemi neso mogli. Parkrat se je zdehno i je dūšo pūsto.

— **Vsem v znanje.** Preminoči tede je nekak prišla pomota med oglas na 16 strani „Odam mojo hišo v Čresovcih“. Lastnik hiše je WEISS OSKAR v Čresovcih ne pa DAVID.

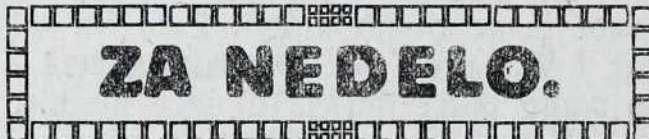
Vabilo

na V. redni občni zbor KMEČKE HRANILNICE i POSOJILNICE v DOLNJOJ LENDAVI, registrovane zadruge z neomejenov zavezov, ki se vrši v nedelo, dne 26. aprila 1931. ob 2 $\frac{1}{2}$ vŭri popoldnevi v osnovnoj šoli v Dolnjoj Lendavi.

D n e v n i r e d :

- 1.) Čtenje zapisnika zadnjega občnoga zbora.
- 2.) Poročilo načelstva i nadzorstva.
- 3.) Odobritev računskoga zaključka za l. 1930.
- 4.) Čtenje revizijskoga poročila.
- 5.) Slučajnosti.

Če bi te občni zbor ob navedenom časi ne bi bio sklepčen, se vrši pol vŭre kesneje na istom mestu i pri istom dnevnem redi drugi občni zbor, ki valavno sklepa ne gledoč na število navzočih članov. 2

ZA NEDELO.

Po vŭzmi prva.

Evang. sv. Ján. vu 20. táli.

Vu onom vremeni, gda je večer bio tisti den, edno soboto i dveri so bilé zaprte, gde so bili vučenicke vkŭp spravleni za volo straha od židovov; prišao je Jezuš i stano je na stedi i veli njim: mir vam bodi. I gda je to pravo, pokazao je njim roké i rebro. Radŭvali so se zato vučenicke, ka so vidili Gospodna. Pravo je záo njim znova: mir vam bodi. Kak je mené poslao Oča; i jas pošilam vas. Eta gda je povedao dehno je na njé i pravo njim: vzemte Dŭhá svétoga, šterim odpŭstite grehe, bodo odpŭšćeni; i šterim zadržite, bodo zadržáni. Tomaš pa eden z ti dvanájseti, ki se zove Dvojnik, ne je bio z njimi, gda je prišao

Jezuš. Pravili so záo njemi drugi vučenicke: vidili smo Gospodna. On je pa pravo njim: či ne bom vido vu njegovu rokájcevkov prebodjenjá i ne pŭstim prsta mojega vu mesto cvekova i ne pŭstim roke moje vu rebro njegovo, ne bom vervao. I po osmom dnévi so znova bili vučenicke njegovu notri i Tomáš žnjimi. Prišao je Jezuš zaprtimi dverami i stano je na sredi i pravo je: mir vam bodi. Potomtoga veli Tomaši: notri pŭsti prst tvoj esi i gledaj roké moje; nesi esi roko tvojo i pŭsti je vu rebro mojo i ne bodi neveren, nego veren. Odgovoro je Tomáš i pravo je njemi: Gospod moj i Bog moj. Velo je njemi Jezuš: da si vido mené Tomáš, vervao si: blázeni, ki so ne vidili i vervali so. Vnoga je ešće i druga znamenja vćino Jezuš nazoči svojih vučnikov; štera so ne popisana eti. Eta so pa pisana, naj verjete; ka je Jezuš Kristuš Sin Boži; i naj vervajoči žitek máte vu njegovom imeni.

Razgled po domovini.

Za upravnika policije v Ljubljani je imenŭvani g. Kerševan Vekoslav, dozdašnji predstojnik policije v Maribori.

Smrt na cesti. V Ljubljani je v sobóto zadela nagla smrt 39 letnoga trgovskoga zastopnika E. Eisenstaettera. V družbi žene i prijatelov je duže časa sedo v kavarni. Po polnoči se je družba napotila domo. Komaj so pa zapŭstili kavarno, je Eisenstaetter bruhno krv, se zgrudo na tla i vmro.

Koncert na mariborskoj gimnaziji. Preminoči teden so priredili pesmarje i godbeniki koncert, šteroga je med drugim vodo tūdi osmošolec Kolenc Ivan, urednikov brat. Koncert je počasto s svojov navzočnostjov tūdi prevzv. nadpastir g. dr. Andrej Karlin.

Vogrin Štefan, Rakičan:

Mož i žena.

(Narodna.)

Ešće ne dugo, ka sta živela mož i žena. Žena je pa ne mārala za svojega moža, nego je z ednim drugim vkŭp držála. Mož je to v pamet vzeo. Skleno je, da tomi konec napravi. Dosta si premišlávle i nazadnje pogrŭnta ka napravi.

Eden lepi den právi svojoj ženi, da de on šo malo na pole glédat setvo. Mož je odišo. Kak je mož odišo je vćasik k ženi prišo drugi moški. Žena i njeni lŭbi sta si pogućavala kak bi možá zapravila, ka bi se te njeva vkŭp oženila.

Ženin mož je pa šo na pole. Tam na poli je napravo spovednico. Zdaj je šo domo, kda je domo prišo je ženi vćasik začno praviti: „Ti žena, tam vŭni na poli je edna spovednica i v spovednici dŭhovnik. Jaz sam bio tam pri spovedi. Tisti dŭhovnik preveć lepo spovedavlejo. Zá-

to bi ti tūdi lahko šla tá k spovedi.“ Žena je resan privolila na to. Se je v svétešnje gori oblekla i je šla na pole. Mož pa kda je žena odišla, je šo po drugoj poti v spovednico. Žena je prišla i je vćasik začala grehe praviti. Kda je na slednje ona právila ka bi ona rada svojega moža zapravila, njoj je pravo njeni mož dŭhovnik: „Tak, te bi pa vi radi svojega moža zapravili?“ „Ja,“ odgovori ona. Žena je ne znala či je njeni mož v spovednici. Mož njoj zdaj pravi: „Jaz vam eden tanáč dam kak se vi naleci rešite možá! Vi morete vašemi moževi vsakši den davati spohane pišćance i mož vam te oslepne, vi pa te lahko z njim delate, ka šćéte.“ Žena se je ešće lepo zahválila pa je šla domo. Mož je pa pá po drugoj poti prvlé domo prišo kak žena. Kda je žena domo prišla, je moževi vćasik za obed napravila spohane pišćance. To je zdaj mož vsaki mao dobo. Drugo je ne jo kak samo spohane pišćance. Zdaj je mož od dné-

va do dnéva debelejši graćŭvao. Ednok je ženi pravo: „Ti žena kak je to, ka jaz od dneva do dneva slabše vidim. To je pa mož samo tak pravo, nego on je vido kak prvlé. Žena se je pa veselila toga, ka mož že slabo vidi pa njemi je začala palik bolše polagati. Ednok samo pravi mož proti svojoj ženi: „Ti žena ve pa jes več nika ne vidim?“ Mož je pa se samo to tak delao, v istini je on vido kak prvlé. Žena misleć da je on slepi ga je postavila z ednim bićom k prosi naj z bićom šćuka ka nedo vrábli proso jeli. Mož je resan proso pazo. Zdaj je pálik prišo k ženi njeni dragi. Žena je na sto nanosila réteše i vino pa sta si te pri stoli zgućavala ka s slepim možom napravita. Mož je pa vido kde je proso pazo ka ov ide k njegovoj ženi. Šo je v hižo i je z rokami mlato okoli sebe tak da bi nika ne vido. Tak mlati pa ide proti stoli. Kda je prišeo do stola je tiste réteše v skleci vse vkŭp stuko. Ženin drági je pa

V študenti se je vtopo. Na vüzemski ponedeljek večer se je smrt-no ponesrečo mizarski mojster Ivan Bot iz Noršincev pri Ljutomeri. Večer se je müdio nekaj časa v vinoto-či „Pod vejo“ v hiši Jožefa Vaupoti-ča. Nekak ob 7 vüri se je napoto domo prek po dvorišči, na šterom majo Vaupotičovi stari visiki obzida-ni študenec, v šterom je Bot našeo smrt. Kak je spadno ponesrečenec v študenec, se ne ve.

Iz sveta.

Grozen potres v Ameriki. V amerikanskoj pokrajini Nikaragua je bio grozen potres, ki je vničo celi varaš Nikaragua. Bujtih je bilo do do 2500 prebivalcov, ranjenih pa do 4000. Materijalna škoda znaša 35 milijon dolarov.

Nesreča na morji. Blüzi Gibraltara sta preminoči četrtak zavolo goste megle vküp vdarili edna francoska i edna angleška ladja. Francoska ladja je pri tom trpela veliko škodo. Okoli 50 lüdi je zgübilo življenje.

Slüžkinjo zaklao. Rus Gustav Buss je v Beči v düševnoj zmeša-nosti svojoj dekli z britvov prerezao žile, tak da je izkravela.

Šest železniških uradnikov streljenih v Rusiji. V Rjazani je bilo na vüzem streljenih 6 železniških uradnikov. Obtoženi so bili zavolo svetka i so bili obsojeni na smrt.

Mesto nagrade — voza. Buda-peštanska policija je razpisala 600 pengöjov nagrade za tistoga, ki bi jo

pripelao na sled morilci Schreiberi. Priglaso se je nekši Franc Beleczy. Povedao je vse i čakao na nagrado. Gor je plačao. Policija je naime tüdi njega iskala že duže časa. Aretirali so ga, 600 pengöjov pa položili pri državnom pravništvu.

Nekaj za naše zdravje.

3. Čistoča cele rodbine.

Kda maš stanovanje v najvejšoj čistoči, pogledni še sebe i deco. če ste vi čisti. Sveta dužnost vsakoga človeka do sebe i do bližnjega je, da ma čisto obleko. Zamazano telo i nečista obleka je nevarna zdravji tüdi tvojega bližnjega i vseh, ki se te dotikajo.

Vsako jütro si umij obraz, roke, po možnosti tüdi prsi i vüsta. Zobe si umivamo s posebnov zobnov kefi-cov, ki jo lahko küpiš v vsakoj trgovini. Ali vsaki mora meti svojo kefico. Nikdar ne šparaj z žajfov i vodov! Bog nam je stvoro za-to toliko vode, da bi nam bila povsod pri roki i ar nam je za zdravje nujno potrebna. Po leti se kopaj v reki ali potoki, pa ne v zamazanoj vodi.

Spodnjo obleko (perilo) pogos-toma menjaj, ar se napije vlage. Telo naime stalno oddaja nekaj vlage. Lüdje, ki se malo preoblačijo, se že od daleč spoznajo po silno zoprnom smradi.

Deci nikdar ne odpüstitite vsak-danjega umivanja, ar so ravno oni izpostavljeni najrazličnejšim boleznim.

Spodnjo obleko jim večkrat preoble-či. Razne kožne betege, kakti kraste, srab, mozolčki (tüdi vüši!), so samo zato tak pogoste, ar premalo pazimo na čistost tela.

Vino, pivo, posebno pa žganje vživaj jako zmerno. Deci pa toga sploh ne davli pod nobenim pogojom! Še ednok ponavlamo: deci ne davli-te piti alkohol. Vsaki zdravnik vam lahko dokaže, da to škodi deci. Ne govori: „doktor“ toga ne ve.“ Mislim, da tisti, ki 15–20 let samo to študira i še celo življenje poizküša, več zna, nego ti.

Pri nas je dosta boleznii samo zato, ar se preveč pije. Zato mammo božjastnike (zemla ga meče), slaboumne i še teliko drugih düševnih bo-leznii, ki se podedüjejo od roditelov.

Kak vidite, je za zdravje neob-hodno potrebna: voda, zrak i sunce.

NAZNANJAM

cenj. občinstvi, da sem znižao cene vseh vrst čevlev, tüdi popravila podplate delam po niskoj ceni moške od 30 do 35, ženske od 20 do 25 Din.

KOLOŠA JANEZ čevlar
3 M. Sobota, Cvetna ul. 5.

K odaji

sta dva mlatilniva mašina Hoffer Schranz 5 HP. Eden je 1 leto star, drugi pa 15 let. Več se zve v Prekmurskoj Tiskarni v M. Soboti.

Gulaš

se taki sprejme pri lastniki KUZMA na Krajni.

od stráha domo odbežao. Mož zdaj pravi proti ženi: „Žena, jaz sam že popunoma slepi, záto de najboljše, da se jaz na Müri na breg postavim, ti se pa zaženés i me vu Müro süneš, ka se vtopim. Ženi je pa to po voli bilo pa sta šla k Müri. Mož je stao na bregi, žena je pa pribežala da bi ga v Müro sünoła. Kda je bila že pri njem, je mož vkraj skočo pa je žena v Müro skočila. Kda se je zalevala, je prosila moža náj jo vün potégne. Nego mož njoj je pravo: „Vidiš ti si mené štela vu Müro sünoti, zdaj si pa sama notri. Stari pregovor pravi: Što drugomi jamo kopa, on sam v njo spádne!“

Što ne verje, naj pita na strehi na ednoj nogi stoječo srako.

Najvekši jeziki.

Največ lüdi guči kitajski jezik, 400 milijonov lüdi (med temi je tüdi naš rojak misijonar Kerec). Na drugom mestu je angleščina, štero razmi 200 milijonov lüdi. Tretji na sveti je

ruski jezik. Guči ga 130 milijonv lüdi. Nemščina je na štrtom mestu 100 milijonov.

Nova pozvanja.

V nekšem gledališči so lüdje, ki zaslüžijo vsaki večer 5 mark samo za-to, da se smejejo. Njihova dužnost je, da se pri vsakoj smešnoj predstavi smejejo. Posebno te se morajo sme-jati, kda pridejo na vrsto stare ob-rablene šale, zavolo šterih se nihče ne bi smejao. Drugi so plačani za to, da se jokajo, tak tüdi druge spravijo v jok. Se razmi, da so ti malo bolše plačani. Tretji pa majo to pozvanje, da pri trgovinah lüdi vabijo küpüvat. Trgovec jih plača, dá njim peneže. Potom pridejo k njemi i tam küpüje-jo i hvalijo blago, samo zato, da bi ešče druge privabili. To se vidi včasi tüdi pri nas na senjah.

Holandskih katoličanov

je samo 2 milijona 300 jezero, pa majo 30 katoliških dnevnikov (novi-

ne, štere vsaki den izidejo). Zadnji čas pa je pristopo v njihovo vrsto eden protestantski dnevnik (De Utrechtsche Courant). Tam katoličani na vso močo podpirajo svojo stvar i vsik-dar vküp držijo, zato majo moč.

Nikdar se ne bojmo po-vedati istine!

Prezident ameriških Zdrüženih držav Hoover je poslao ameriškim luteranom oznanilo, v šterom slavi Martin Lutru, da se prej njegov zgo-dovinski vpliv kaže povsod v narod-nom življenji i ven v Zdrüženih drža-vaj. Generalni tajnik organizacije ka-toličanov dühovnik J. Burke je ostro pisao proti prezidentovi izjavi, da žali milione prebivalstva i ne odgo-varja zgodovinskoj istini; da se je prezident pregrešo proti presidentskoj prisegi. To je pomagalo. Hoover je izjavo po svojem tajniki, da je ne mislo žaliti katoličanov i da je vsik-dar poštüvao njihovo vero.

Za naše male.

Poredoš Helena, M. Sobota:

Čudna rešitev.

Živo je eden bogaboječi duhovnik po imeni Overberg. Ednok je sprejavajao v svojivi sestri v eden dalešnji varaš. Na poti v noči so zablodili v ednoj gošči. Dugo so blodili, nazadnje pa so prišli do edne krčme. Krčmar je vzeo te potnike na stan, pa njim je dao dve sobici, gde bi prenočovali. Zvün teh treh potnikov je ešče prišeo v to krčmo eden vojak. Te vojak pa je dobo sobico poleg tiste, v šteroj so spali domači. Overberg je večer dugo opravljao svoje molitve. Vojak je tüdi dugo ne mogeo zaspati. Skoz stene je čuo, ka si krčmar z družinov pogovarja, kak bi telüdi vmorili. Gda je vojak to čuo, je pobegno. Püsto se je skoz okno, seo si na konja pa je odjahao po logi. Overberg, ki je med tem časom opravljao molitve, je zagledno glavo, štera se njemi je vün s knige prikazala pa je bila sprva kak lešnjek velka, te je pa či duže vekša gračüvala, tak ka je nazadnje velka bila kak človeča. Overberg se je za to nikaj ne brigao. Mislo si je, ka se njemi to samo tak vidi, ar je bio jako trüden pa sneni. Da se njemi pa je podoba trikrat zaporedoma prikazala, je postao bole pazlivi. Glava štera se njemi je tretjič prikazala, je velela: „Pašči se, zbüdi sestri pa bežite od tec.“ Overberg je včasi obüdo svojivi sestri, pozvao je kočiša pa so se skrivoma odpravili. Pelali so se po logi pa so sami ne znali, kama pridejo. Zajtra so prišli do nekše kuče, tam so zvedili ka so na pravoj poti. Notri v kuči so pa najšli tistoga vojaka, šteroga so prvejšnji večer v tistoj krčmi vidili. Overberg ga je včasi spoznao, vojak pa njega ne. Vojak je meo več pištol okoli pojasa pa je žalosten hodo po hiži semtam. Sam

sebov si je na glas pogovarjao: „Kak lahko bi jaz tiste lüdi rešo, zdaj so pa znamkar že mrtvi.“ To je začuo Overberg, stopo je k njemi pa ga je pitao, ka se njemi je pripetilo. Vojak je ne šteo včasi nikaj povedati. Za eden časek pa li zača praviti, ka je bio v ednoj krčmi preminočo noč pa ž njim tüdi eden duhovnik z dvema sestrama pa ka je krčmar te lüdi šteo vmoriti. Pravo je nadale ka bi on lahko te lüdi obrano pa je zato li pobegno tam odnet. Zdaj ga pa düšna vest jako peče. Overberg njemi nato pravi, ka je on tisti gospod ki je tam bio pa njemi tüdi pove, kak ga je Bog odslobodo.

Vojak je bio veseli, kda je čuo duhovnikove reči. Po razgovori sta prišli tüdi sestri i vsi vküp so dali Bogi hvalo za čüdežno rešitev.

Tončekova remenka.

Šo je Tonček prosit Putko (kokoš): „Prelüba moja Putka! Znesi mi jajce, debelo kak tikev, da bom meo najvekšo remenko na sveti. Holali, ali se bom postavo z njim!“

I dobra Putka njemi je taki znesla zaželeno jajce.

Ves srečen je Tonček prijao velko jajce i jo šteo odnesti v hišo. Pa je — tek, tek, tek! — prišla od nekec Goska. Ob pogledi na velikanško jajce jo je obišla zelena zavist. Se je zgražala v sebi domišlavost grda: „Kak se predrzne takša nora kmečka putka znesti vekše jajce kak jaz, velecenjena gospodičina Goska?! Svinjarija je to.“ I se je hüdo zakadila v Tončeka i ga nesmilo kavsnola v zadnjo plat.

Tonček se je tak prestrašo, da njemi je jajce spadnolo iz rok, treščilo na tla i se razbilo. Iz njega pa so na velko čüdo cvrčali trije mali piščanci i slovesno zakričali v božiden: „Aleluja!“

Gospodarstvo.

Sadjarski tečaj. V nedelo dne 12. aprila t. l. se bo vršo na osnovnoj šoli v Pečarovcih sadjarski tečaj z tem sporedom: 1.) Predpoldnevom ob 9 vüri bo predavanje v osnovnoj šoli od čiščenja sadnoga drevja; nato bo predavatelj praktično pokazao te dele v sadovnjaki. 2.) Popoldnevi bo ob 2 vüri predavanje istotam od zatiranja bolezn i škodljivcov na sadnom drevji. Nato se bo v sadovnjaki pokazalo škropljenje sadnoga drevja.

Zimski kmetijski tečaj, ki se vršo v Nedelici i Turnišči v časi od

11. jan. do 19. febr. je bio po šest tedenskom trajanji zaključeni. Uspeh je bio zelo povolen, ar je bilo velko število stalnih poslušalcov, ki so se predavanja vdeležili vsakši četrtek i vsakšo nedelo po šest vür. Največ stalnih poslušalcov je bilo iz občine Nedelica, zatem pa iz Renkovec. Predavali so sledeči gg. strokovnjaki: Armič Leopold (zemlj. kataster), Dr. Fabiani Friderik (zemlj. knjiga), Krebs Arnold (sadjarstvo), Dr. Lipnjak Danilo (zdravstvo), Ing. Miklavžič Jože (gozdarstvo), Ing. Mikuž Fran (semnologstvo i rastl. bolezni), Pavlica Franjo (mlekarstvo), Počkaj Jakob

(kmet. pravo), Pušenjak Vlado (zadrüžništvo), Ing. Sadar Vinko (poljedelstvo i travništvo), Sok Anton (živinozdravstvo), Tratnik Davorin (včelarstvo), Ing. Wenko Benedikt (živinoreja i kmet. pospešüvanje), Žnidarič Jakob (vinogradništvo).

Izvoz naših krumpišov v Austrijo i Češkoslovaško. Tak češkoslovaška, kak austrijska vlada sta dopüstili, da se naši krumpiši smejo izvažati na Češkoslovaško i v Austrijo v neomejenoj vnožini. Vladi zahtevata samo to, da se krumpiši prle pregledajo i se k pošilatvi priloži potrdilo, da so zdravi.

Kak dobimo gosto travo? Vnogi vert se toži, da njemi na senožataj ne raste drügo kak cmüdje, ali konjske trave ali šerje. Zavolo toga se čemeri, ne pomisli pa, da si je vekši tao sam kriv, če se senožati takše. Što šče meti gosto travo, mora: 1.) svoje senožeti primerno gnöjiti; 2.) njim privoščiti travno seme. Ka se tiče travnoga semena, opomnimo, da je najbolše, če se zmeša seme visikih i nizkih trav. Jako dobro je, če se poseja po travnikih tüdi kakše detelčno seme. Istina, vse to nekaj košta, a vert ma potem več let dosta haska.

Žitna konferenca v Rimi. Preminočo sredo se je v Rimi zaključila mednarodna žitna konferenca. Na njoj se je govorilo v glavnom od toga, kak poledelske države odajo višešnje silje. Sprejeti so bili sledeči predlogi: 1. predlog, naj se skliče 28. maja v Londoni seja evropskih i prekomorskih držav, 2. predlog od izboljšanja mednarodnoga poledelskoga položaja, 3. predlog o kratkoročnih kreditih, dokeč se srednje i dugoročni krediti prepüščajo Drüštvi narodov. 4. predlog o tom, naj mednarodni zavod za poledelstvo v Rimi prevči pitanje kreditov, 5. predlog, da naj se diplomatskim potom proba rešiti pitanje preferenc.

Za smeh.

Lujzi: Prijoka z šole domo.
Oča: Zakaj se pa ti jočeš Lujzek?

Lujzek: Školnik so me zbili!
Oča: Zakaj so te pa te zbili?
Lujzek: Či so pa močnejši bili kak pa jaz!

**

Školnik: No Francek ka je tvoj oča?

Francek: Gospod školnik moj oča je že dávno mrtev.

Školnik: Dobro, dobro, ka je pa te prve büo, da je ešče ne bio mrtev?

Francek: Te je bio ešče živ!

MARA PAVIČ:

PRAVICA i USMILJENJE.

Prevod iz hrvaščine.

— Mama, znaš — jo obine Dragec i njoj začne šepetati na vüho: Jaz bi rad bio takši kak je naš gospod katehet, da bi meo svete roke, angelske oči, da bi gledao lüboga Boga i bi se z njim razgovarjao.

Marta je zakričala od radosti. To je bila njena velika skriva žela, štero je že štiri leta nosila i skrivala v svojoj dūši. Že takrat, kda je sprejela Drageca za svojega, je mislila na to. Morala izpuniti prazno i s prokletstvom oskrunjeno Petrovo mesto. Dragec bode potolažo Pravico, Dragec prinese Usmilenje. Nesrečen Petrov prah najde mir, se je tolažila Marta.

V začetki novoga leta so spravili Drageca v deško semenišče v T. To nikomi v hiši ne bilo povoli. Celo Emil sam bi se skoro svado z Martov zavolo Drageca, ali ona ne odnehala. Sama ga je odpelala v T. i se je zavezala, da poravna v semenišči za Drageca vse stroške. Kak njoj je bilo pri srci, kda je po telkih letaj znova prišla v T. Vsi spomini so se obnovili. Znova je postala deklinica, znova je hodila po istih potaj i stezicaj, na šterih je doživela teliko radosti i sreče. Šla je tüdi po dugom kostanjovom drevoredi, kde sta se s Petrom prvič srečala. Dugo si je premišlavalala ali bi šla ta, naposled je šla. Bilo je jesenskoga večera, kostanji so šümeli tiho i žalostno. Marta je čütüla, da je ne sama Videlo se njoj je, da je z njov Petrov düh, da jo zahvalno gleda, da se njegove vüstnice odpirajo, da izgovarja reč: Usmilenje!

Minolo je tri leta. Drago pride za nekaj dni znova k njej. Konča tretji razred gimnazije. Vsi ga želno pričaküjejo, ar on prinaša v hišo vno go življenja i veselja. Greta ga naravnost nestrpno pričaküje. Znova bodeta sküjno letala po ograçeki i vno gradü, znova njoj bo Drago pripovedavao one lepe pripovesti, štere čte v svojih knjigah. Drago zna za vsakšo travo kak se zove, po imeni pozna vsakšega metüla i Greto to jako veseli. Vsakši den beži pred Dorico, ki se vrača iz mesta i ki jim prinaša pošto, da bi videla, ka piše Drago. Že dugo ne pisao, zavolo toga je Greta nevolna. Tüdi dnes neprestano pogledüje skoz plota, da bi videla ali se Dorica že vrača. Naposled jo je zaglednola. „Mama, mama“, je kričala glasno, „glej Dorica se že vrača. Mama, videla boš, da nam prinese pismo od Drageca. Idem joj nasproti.“ Med tem kda se je Marta dramila iz svojih misli i zdignola zmantrano čelo, je bila Greta že na cesti i mahala z rokami Dorici, naj beži. Punivi ličeci sta se ji tresle od zdravja i radosti. Kda se je Dorica za teliko približala, da jo je lahko čüla, je dala Greta roke pred vüsta i ji nestrpno zakričala: „Dorica, ali dnes maš kaj?“ Dorica, ki je taki znala, za kaj se ide, je mahnola z rokov i süho zakričala: „Nikaj, samo časopise!“ Greta je sklonila glavo i je hüda pa žalostna šla v cvetličnjak. „Uh, te Drago!“, je mrmrala, „nešče nam pisati, nešče!“ Pri tom je tak nesmileno vdarjala z nogov ob tla, da je nekelko lepüih šmarnic postalo žrtäv njene žalosti.

— Greta, ka delaš? — jo pokara Marta mehko.

— Mama — zategne Greta — od Drageca pa nega pisma.

Oči so se njoj napunile s skuzami, beži proti materi, vrže se njoj v naroče i začne jokati od raz-

draženosti i žalosti. Martina bleđa roka jo je božala kundrave vlase i puna ličeca i v Gretinih plavih očaj je taki znova zasijalo sunce.

— Vidiš, mama, on nam sploh nešče pisati.

— Nema časa — jo je mirila Marta — čakaj šče mesec dni, potom pa pride.

— Še mesec dni! — pravi počasi Greta — to je dugo, jako dugo.

— To taki mine — jo polübi Marta na čelo. — Idi, zlato moje, idi k babici i njoj pomagaj pri nabiranji ribizla. Glej, ajta skoro pride, a večerja ne bo gotova.

— Idem — zdigne Greta glavo. Oči so se njoj znova zaiskrile, za hip je bila pri babici.

Med tem je prišla Dorica. Pozdravila je i položila novine na kameniti sto, pri šterom je bila Marta.

— Izvolite, milostliva.

— Dorica ali nega nikaj drügoga?

— Nikaj. To je še včerašnja pošta. Dnešnja še ne prišla.

— Dobro, Dorica, idi! — se je tiho nasmehnola Marta. — Popaščite se v kühnjo, Marija vas bo gotovo potrebüvala.

Dorica je odišla v kühnjo, Marta pa vzeme prve novine, da bi nekelko pregledala. Spodi v mestu so znova zvonili vsi zvonovje i Marta se je spomnila, da je pozabila pitati Dorico, što je vmro. Znova njoj je postalo nekam čüdno pri srci. Nervozno je razgrnola novine, naglo ga je pregledüvala i se je stavila samo pri nešterih naslovaj. Taki na prvi strani jo vzbüdi pozornost članek „Delavska stavka v Parizi.“ Nikaj nenavadnoga. Vprli so se delavci, zahtevajo povišanje plače. Marta mogoče niti ne bi prečtela članka do konca, če se njoj oko ne bi stavilo na ednom imeni. Lastnik tvornice je bujti i bujo ga je, kak se splošno misli, nekši Peter M., Hrvat iz Bosne. Marti je srce zastalo. „Ne mogoče! Ne mogoče! On je mrtev, že davno mrtev. To je pomota!“ Potom jo znova kak strela spreleti miseo: „Mogoče pa je vendar on. Što more praviti, da je Peter mrtev? Jaz sem v istini videla njegov grob, ali je bio tisto ravno njegov grob? Ali mi ne v zadnjem pismi pisao: „jaz idem daleč, daleč! Oh, moj Bog!“

Ne mogoče povedati, kelko je Marta trpela, kda je prečtela te vrstice. Niti ne videla, kda se je auto stavo pred hišov i kda je Emil izstopo iz njega. Ar je bio Emil navajeni, da njemi je vedno Marta prišla nasproti, ga je preveč zaskrbelo, kda jo je zagledao v naslonjači tak onemoglo i bleđo.

— Marta, ka ti je? — jo je prijao Emil za roko, ki je bila vlažna od znoja.

— Nikaj, nikaj! — je zašepetala Marta, ne da bi zdignola oči. — Nekelko mi je slabo.

S težavov so jo spravili v hišo.

VIII. Peter v temnici.

V sobi št. 73. kaznilnice v P. so bili trije jetniki, vsi trije še v preiskavi. Bilo je nekak opoldne nekšega jesenskoga dneva. Skozi železno mrežo maloga okna se je prikladnola v dugočasno i püsto sobo leno jesensko sunce. Dva jetnika, že starejšiva človeka, sta sedela na lesenoj klopi ob zidi. Eden izmed obeh se je z laktmi podpro v kolena i enakomerno vdarjao s črevlom po zidanih tleh, drügi, nekelko menši, je iztegnolo noge, zdignolo glavo i nepremično gledao v leseno polico na nasprotnoj steni, na šteroj so bile tri piskrene posode i nekelko falatov čarnoga krüha. Iz edne posode se je še parila župa.

Penezi: dolar Din. 56.—, Argentinski peso Din. 13, šiling Din. 7.93, lira Din. 2.90, pengő Din. 9.90, marka Din. 13.30, uruguajski peso Din. 26, frank Din. 2.18.

Živina: biki, junci i telice Din. 5—6, (jako debeli Din. 7), krave Din. 4—6, teoci Din. 8—9, svinje Din. 9.

Zrnje: pšenica Din. 180, žito Din. 180, oves Din. 200, kukorca Din. 150, krumpli Din. 40, ajdina Din. 120, proso Din. 150, lenovo seme Din. 250, grah črešnj. Din. 200, mešani Din. 150,

Izjava.

Podpisani Jakiša Karol, Ivanovci, h. št. 27. izjavlam, da moi sin Franc nema z menov nikaj skupnoga i za nikše stroške, štere on gdešteč napravi, sam ne plačnik.

JAKIŠA KAROL, Ivanovci.

Dosta penez si prihranite,

če naročate materijal naravnoč pri V. BRATINA, zastopniki za Prekmurje: **cement, vapno**, pa tudi deske, late, tesani les, cementne cevi, itd. 1

Pomarante i citrone

italjanskoga i španskoga izvora i zelenjave vsigdar friško prvovrstno blago nudi CELESTINA GLAVNIK Ljubljana, Pogačarjev trg 1. 1

BŠA.

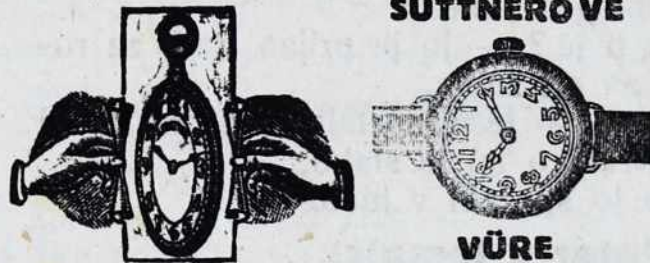
motocikl 500 c³. skoro novi po niskoj ceni **se oda**. Ogleđa se lahko vsaki den od 12 do 14 vüre

v Murskoj Soboti,
Šolska ulica 32. 1

**PO DOBROJ KAKOVOSTI,
PO LEPOJ OBLIKI I
PO JAKO NISKOJ CENI**

se poznajo

SUTTNEROVE

VÜRE

Iz lastne tovarne vür v Švici žepne vüre 44 Din naprej, vüre 98 Din. od 44 zapestnice ed 98 naprej, būdili- 49 Din. Najbogatejša iz- nice od 49 bira najbolših vür, zlat- nine i srebrine vseh cen, v novom ilustriranom letnom ceniki, ki ga do- bite brezplačno od fabriške hiše vür

H. SUTTNER,
LJUBLJANA št. 945.

Vsa vrastva za lüdi i živino

naročate lahko iz lekarne na Vrhniki. Posebno priporočamo: **Hočevarevo Aromatično železnato tinkturo** priznani najbolši pripomoček proti slabokrvnosti, slaboj prebavi i oslabelosti. Je bolša kak vsako železnato vino! Pol literski glažek 20 Din. Naročiti i ponücati trbe 3 glažke. **Želodčni prašek**, ki pomaga pri želodčnom kataru, to je pri tiščanji i bolečinaj v želodci, želodčnom krči, kislom izpahevanji i vün metanji. Škatüla 20 Din. **Tussocol sirup** proti plüčnomi betegi. Oblažuje kašel, izčisti plüča i zdigne tek. 1 glažek 40 Din. **Nervocol**, ki vsebuje kolo, železo i forsfor. Delüje odlično pri živčnih betegaj, otrüjenosti i nervoznosti. Okrepi i vrne tek. Glažek 40 Din. **Za domače živali: Sadnikarov zdravilni prašek za prašiče**. Sigurno zdravilo proti betegi na prebavilih, ki čisti i odvaja kužne bacile. Pospešuje tek i krmlenje živali ino zabrani pojav rdečice. Zavoj 12 Din. 10 zavojov 100 Din. — **Bosulin svečice**. Edino zdravilo proti sramničnomi vnetji pri govedi. Zaneslivo proti jalovosti krav i telic. Škatüla z 12 svečicami 30 Din. — **Protikataraličen prah za konje**. Presküšeno zdravilo proti konjskomi kašli težkomi dihanji i zgübi teka. Škatüla 20 Din.

Lekarna pri „Angelju Varhu“ na Vrhniki št. 22 Spomenjena zdravila se ne dobijo nigdi in- dri, zato naročajte naravnoč od mene! Na vsa pitanja odgovarjam brezplačno! Pri vekših naročilih popüst! 1

Mlatilna garnitura

firma Hoffser Schrantz Alm. 8. skoro v novom stanji se po jáko vugodnoj ceni oda. Zglasiti se pri FICKO JANOŠ pos. Krajna p. Rankovci Prekmurje. 1

Oda se

posestvo, hiša i gospodarska poslopja. Posestvo obsega iz 10 plügov; gorice, sadovnjak, log, senožeti. Posestvo je pri Maloj Nedeli Hiša blüzi cerkve. Več se pozve v PREKMURSKOJ TISKARNI M. SOBOTA. 1

K ODAJI JE

v Pertoči na farofi 15 do 20 metrov dobroga sena za konje. Cena je ugodna. Što nüca seno, se lahko kdašteč oglasi na farofi.

Prave žajfe zdravja i lepote

z znamkov

„ELSA“.

Lilijina mlečna žajfa posebno fina cvetna žajfa.

Lilijina krema žajfa zelo blago delüjoča.

Rumenjako-va žajfa, tudi za deco.

Glicerinova žajfa, tudi za razpokano kožo.

Boraksova žajfa, za sunčne pege.

Katranova žajfa, za glavo i vlase

Žajfa za britje, higijensko čista — vsebujejo medicinsko dobro delüjoče sestavine, ki so potrebne za zdravje i lepoto. Što jih ednok sproba jim ostane veren.

Včinite tudi Vi tak,

Pomagalo de tudi Vam!

S poštov 5 falatov žajfe v polübnój izberi, če se pošlejo penezi naprej 52 Din., brez vseh dalnih stroškov, ali s povzetjom 62 Din. Poleg

Fellerova „Elza-Creme“ pomada za zaščilo lica i kože, Fellerova Elsa-pomada za rast vlasi, za naprej poslanih 40 Din. 2 lončka brez vseh dalnih stroškov, ali s povzetjom 50 Din. **Elsadont krema za zobe** 8 Din. 80, **Elsa-Shampoo** za pranje glave 3 Din. 30, **Elsa-Sachet** dišeča blazinica 6 Din. 60. Naroča se pri apotekari

EUGEN V. FELLER

STUBICA DONJA, Centrala 146.
Savska Banovina.

Ustanovljeno 1869.

Ustanovljeno 1869.

M. BERDAJS

MARIBOR Trg svobode.

priporoča svojo veliko zalogo detelčnoga-travnoga i vrtnarskoga semena najbolše kakovosti. Zednim pa si tudi preskrbite v mojej trgovini vaše potrebe glede na kavo, cukor, melo itd vse po najnižioj dnevnoj ceni. 2

Telefon 2351. Semenski ceniki na razpolago